

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

3. Physica Dei simplicitas, seu incompositio accidentalis stabilitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94274)

CERTAMEN III.

*Physica Dei simplicitas, seu incompositio
accidentaliter statuitur.*

1. **P**hysicam intrinsecam accidentium Deo inheren-
tium (de qua solum agimus) compositionem ei
tribuerunt Philosophi memorati a commentatore 12.
met. text. 36. & a Sancto Thom. 1. contr. gent. c. 23. His
annecte Vorstium, & alios hereticos, quos contra Dei im-
mutabilitatem effutisse referebamus d. 4. q. 2. cert. 1. n. 2.
qui liberos Dei actus in tempore incipere, ac desinere,
etiam quoad intrinsecum Dei, censebant, cum tamen
Deum in substantia, & essentia sua eternum, ac necessa-
rium cum Catholicis iudicarent: ac proinde eos actus in
Deo non fecus, atque in nobis accidentia physica puta-
bant. Opposita autem veritas adeo constans, rationis
etiam naturalis ductu, est, ut eam sapientiores Philoso-
phi omnes fuerint assecuti: Plato in conuiuio ubi hæc:
*de Deo semper est, nec mutatione afficitur, neque rei pars
pulchrum est, neque, ut id, cui pulchritudo inest; sed
ipse per se pulchritudo, unde manat æterorum pulchritu-
do.* Arist. eiusque peruenit commentator citato loco
met. Et Plutarch. lib. de doctrina Principum: *Non assi-
det Ioui iniustitia, sed ipse est iustitia, lexque exactissima.*
In quam sententiam Philosophi alij scripserunt apud Cy-
rillum, & Nisenum infra.

2. Apud Patres vero, & Catholicos Doctores con-
cors omnino sententia est Deo nulla accidentia physica
adeffe. Ita censent Boetius de Trinit. Augustin. 5. de Tri-
nit. c. 4. 5. 16. lib. 7. c. 5. term. 38. de temp. ful. docentes,
quæ de Deo accidentium nostrorum adinstar prædicantur
substantialiter prædicari, quia substantiam, physicam
nimirum, in illo significant. Consonant Athanas. epist.
ad Episcopos Africa. Marius Victorin. 1. contra Ariana-
nos epist. 141. ad Cæsarienses. Nicetas in orat. 40. Na-
zianz. *ad id cupio dissolui.* Cyril. Al. 11. thes. Nislen. hom.
5. in Cantica, qui duo pro eadem veritate plures Philo-
sophos referunt. Non solum tamen Patres hoscæ (quod
satis eius firmitati esset) conclusio nostra Patronos ha-
beret, sed & nostram catholicam fidem: definita siquidem
est à Leone Papa 1. epist. 93. ad Turib. c. 5. item & à Con-
cilio Rhemeni, ubi contra Gilbertum definitur Deum,
& personam quamvis diuinam esse suam sapientiam, boni-
tatem &c. Quod, nisi attributa hæc, quæ accidentaliter
nobis sonant, & inter se, & cum personis realiter
identificantur, fieri minime potest, ut dicebamus cert. 1.
n. 2. argum. 3. e plurium Patrum autoritatibus petito:
quocirca eorum omnium testimonia nostram hanc con-
clusionem obfirmant.

3. Nec desunt veritati eidem naturales demonstra-
tiones præter generales datas cert. 1. n. 3. & quidem ex de-
monstrata Dei immutabilitate contra Vorstium, & limi-
les, in Deo separabilia, atque ipsi defectibilia accidentia
physica repugnare satis ostenditur: quoad omnia vero,
etiam necessaria, & indefectibilia accidentia physica re-
pugnare probatur primo: quia cuiusmodi accidentia phy-
sica Dei à Deo distincta realiter erunt: quidquid enim
substantiæ alicui identificatur realiter, ipsius reale acci-
dens esse non potest, ut de se se patet: ergo, vel à se, vel
ab alio entia. Non à se: tum, quia plures Dij essent chi-
maticæ: tum quia etiam ex genere suo substantiæ etiam
creatis imperfectiora à se esse non possunt. Non ab alio:
quia iam creatum quid essent, non diuinum: ac proinde
neque Deo inesse, siue inherere intrinsece possent.
Deinde si ab alio sunt, inquiri an à Deo eiusque substan-
tia: an ab alio extrinseco agente: si ab alio extrinseco:
aliquid iam bonitatis, & entitatis ab alio Deus recipere:
vnde nec Deus esset, siquidem bonorum alicuius
egeret: cum tamen dicat Maltes: *Deus meus es tu, quo-
niam bonorum morum non eges.* Item, si ab alio extrin-
seco agente cuiusmodi accidentia in Deo fierent, illud
agens, quoad eorum inductionem in ipsum, superior, prior
que Deo foret, atque eius providentiæ Deus, quoad eam,

subderetur. Tertio libere tandem, & contingenter ea ac-
cidentia Deus reciperet, possetque proinde mutari: cum
ab extrinseco agentis arbitrio eorum in Deum inductio ve-
niret; vel si non arbitratio, & libere id ab extrinseco
agente, sed necessario peragitur, saltem extrinsecum illud
agens libere à Deo in sui existentia, & operatione pen-
deret: quare & eorum etiam accidentium in Deum indu-
ctio.

4. Hinc autem, neque à Deo ipso, absque immutabi-
litate diuinæ præiudicio, induci posse monstratur: cum
enim creata illa accidentia sint, ut diximus, neque non
libere à Deo fieri, qui ad nihil creatum præstandum vlla
necessitate tenetur, ut ex eius independentia, & perfectio-
ne operandi ductu ipso rationis naturalis est notum. Ex
hoc porro discursu constat ex immutabilitate Dei recte
concludi nulla omnino accidentia Deo inesse posse; li-
cet nostri Vazquez, & Soarius non adeo vniuersum id
cuncti ex immutabilitate putent: quia non videntur ac-
cidentia quævis, & omnia in Deo ex cogitabili, & defecti-
bilia esse debere. Ex eo etiam discursu præcluduntur eva-
siones, & instantiæ, quæ ex actibus liberis Dei peti pos-
sunt, quibus fecimus satis d. 4. q. 2. atque vberius (quan-
tum præsentis vitæ status nobis permittit) satisfactum
controversi, de volunt. ostendentes eos actus liberos nul-
larenus re ipsa à Dei substantia distingui, quin identitas
hæc cum ente necessario eorum obesse libertati. Quod ve-
ro ex sententia Scotica instari etiam poterat ad distincta
nimirum solum ex natura rei ab essentia (cuiusmodi ar-
tributa diuinæ eius sententia sunt) actione opus non esse,
ex eius doctrinæ confutatione à nobis data satis recitatur.

5. Secundo eadem veritas speciatim probatur: quia,
cum accidentia physica educibilia essentia sua sint, ex
subiecto, & potentia eius receptiva: si accidentia physica
respectu Dei sint in Deo, erit necessario potentia eius
receptiva illorum: ergo Deus erit ens in potentia, ac non
omnino ens in actu, seu actus purus omnino, ut argueba-
mus cert. 2. à n. 3. ubi solutiones, quæ hic adhiberi possent
confutauimus. Secundo: cum ea accidentia physica
educibilia sint, erunt entis entia: ac proinde non per-
fectiones simpliciter, sed secundum quid Deoque in-
dignæ, ac proinde, quibus melius sit, non esse, quam
esse.

6. Tertio probatur id ipsum. Quia Deus è suo essen-
tiali conceptu ens summe perfectum est: ergo nulla per-
fectio potest ei physice accedere, ut arguebat Cyrillus 11.
Thesau. *Perfecta ex se ipsis, inquit, nihil potest accedere.*
Probarique vterius. Quia, cum accidentia entia, seu
entitates physice sint, ac proinde & perfectiones quales-
cumque, neque non alicui physice inesse, quin per-
fectiones etiam illi adueniant, quibusque secundum suam
entitatem, & substantiam physicam careret: ergo aliquo
alio à se distincto ad sue perfectionis complementum
egeret: ac proinde secundum se, substantiam, entitatem-
que suam physice, & vere summe perfectus Deus non
erat: sed indigens potius aliarum perfectionum. Dices,
extensius non esse summe perfectum Deum secundum se,
& substantiam suam, secus intensius, & eminenter: si-
cut admitti necessario catholice debet extensius natu-
ram diuinam omnem perfectionem personalitatem non
continere, sed solum intensius, & eminenter.

7. Contra tamen primo. Quia, vel ea, quæ phy-
sice Deo accedere dicuntur, è suo conceptu, & essen-
tia imperfecta de se sunt ob sui tenuitatem, vel re-
pugnantiam inter se, vel secus: si postremum Deo
entia de se se physice perfectissimo physice formaliter
ter, nec solum physice eminenter, identificari de-
bent. Si primum, nec physice accidentaliter Deo ad-
esse possunt, quandoquidem ex eo, quod accidentia
liter insunt essentia sue imperfectionem, vel tenuita-
tis, vel repugnantiam, nec purgant, nec minuunt, sed
augent, ut patet, atque ostendimus nam. 5. quare, nō
physice formaliter identice ea Deus habeat, physice
accidentaliter ea habere non poterit: quare neque inten-
sive ea habebit. Secundo omnimodo consummata phy-
sice physica identice claudere omnem perfectionem phy-
sicam, tam intensiuam, quam extensiuam. Exemplum illud
de personalibus, quæ solum eminenter, & intensius in na-
tura